

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

2. Dies Martii. Quod fecit Deus non potest esse malum, si ipse homo non
sit sibi malus. Augustinus 24. in Ioan.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](#)

Martius.

Tessera.

163

& atroces vitare, Regnum illud perpetuum, ac secundum nullo negotio, levi que brachio valuit comparare? Porro etsi omne vitæ tempus, futuræ sit seges beatitatis, sunt tamen in eo quædam opportunitates occasionum utrumque maximarum, Deum nobis vel multum demerendi, vel non parum offendendi. Tale fuit Josephi fuga ex adulteræ manibus, quantò periculosisior, tantò securior, fortior, & gloriofior: tale Susannæ constantia, certo deliberatæ mortis discrimine, incestorum frangens libidinem. Tales actus Heroici, quibus manu violentâ, affectus charissimos Divinæ obedientiæ jugulamus. Hac occasione uti oportet, dum licet. Est enim grande Dei beneficium, quævis molestæ pugnæ materia, quia est semen excellentis victoriarum; eam verò tanti quæstus materiam, ut nemo prætereat nisi hebes, & futurus mercator, sic ista Divinæ Bonitatis egregio facto nobis obstringendæ commoda argumenta, nemo, si modò vir fuerit, elabi sibi patietur. Utendum occasione, moneris hoc poëmate:

Ferrum quando calet, crudere quisque valet.

2. DIES MARTII.

Quod fecit Deus non potest esse malum,
si ipse homo non sit sibi malus. *Augustinus 24. in Ioan.*

Inclinans ad I.
Perfectionem,
primo declinans
à malo.

Cum esses parvulus, didicisti in schola Prisciani, declinare nomina; ja vir factus, disce in schola Christi, declinare L. 2. *vitia.*

vitia. Prima tibi sit lectio, quām tradit David: (a) Declina à malo. Sed quia multi in censendis malis turpi-
ter hallucinantur, quid sit malum, hic inquirendum.
Nostra socordia, ad nihil est diligentior, quām ad in-
utilia. Eradicamus herbas, examinamus fibras, scin-
dimus, coquimus, aliquantus, exenteramus feras, in-
spicimus intestina, distinguimus arterias, summa di-
ligentiā exploramus viscera animalium, & tanquam
naturae laniōnes exlecamus. Quotusquisque interim,
dum omnia extra se cognovit, mentem applicat ut
se, quis sit, intelligat? Morborum causas, & naturas
inquirere, sumus usque ad pertinaciam solliciti;
aspicere, imò vel inquire naturam boni, & mali, Vir-
tutis, & vitii, minimè sumus curiosi. Pretium hic
tandem fuerit operæ, in tanto salutis negotio, om-
nem impendisse operam. Illud nunc impensè aga-
mus, ne dum animam agemus, intelligamus nos per
omnem vitam, actum egisse.

II. Ut quid res sint penitus perspicias, oportet eas
non quales videantur, aspicere, sed quid sint, inspec-
re. Contrahendæ sunt aulæ rerum, quibus oppan-
sæ latent, ut nudas, suaque sinceritate perspicuas ex-
ploremus. Detrahendæ sunt illis larvæ, abstergendus
fucus, tollendæ phaleræ, auferendæ bractæ, leque-
ntes naturam non famam, veritatem, non opinionem:
quia plerumque minus sunt quām videntur. An quia
pedalem esse solem autumant imperiti, tu talem esse
fateberis? An qui oblatrat lunæ, canis, splendorem
detrahit? Multa existimat imperita multitudo esse
bona, quæ ex albo bonorum sunt expungenda. Non
sit tibi multitudine errantium, pro auctoritate; nec
enim

(a) Psa. 36. 26.

uis.
De-
ri-
um.
d in-
cin-
s, in-
di-
uam
tim,
at ut
eiras
; in-
Vir-
n hic
om-
aga-
sper
et eas
spice-
pan-
as ex-
ndus
quen-
nem:
n quia
n' esse
orem
o esse
Non
; nec
enim

Martius.

Tessera.

165

enim minus errat, qui cum multis errat. Percurre omnia, quæ adorat nostra cupiditas, quibus dedicantur vota, ad quæ referuntur suspitia, quibus converrantur vigiliae, unde ambitio suspenditur, quæ invidiā occupant, & quæcunque cum tempore fluunt, & effluunt; reperies ea omnia injustissimè bona dici, falsissimè putari. Lux est quoddam facit lucidum, calor calidum. Effectus rerum dant titulum rebus. Cur quod te bonum non facit, faciet fortasse pessimum, bonum vocas? imò & puras? Tam erras in titulo quam in judicio. Non est bonum, quod non facit bonos. Opes si probos plures, quam improbos fecerunt, probentur: ipsum vulgus quod vulgo probat divitias, improbat divites, quod pecuniam commendat, pecuniosos condemnat. Sæpissimè se divites malos faciunt, cæteris mala.

III. Deus ex necessitate est bonus, imo ex natura Bonum, & in genere boni, summum, igitur quod fecit Deus non potest esse malum. Si sit igitur aliquod malum, hoc facit homo, quia sibi malus est porto sibi malus, dum bonis utitus male. Hoc enim dum agit, aliquid agit, quod honesto, quod rectæ rationi, hoc est Deo repugnat; atque ita secum pugnat. Deus qui est Bonitas, & amat bonos, illis tamen parcissimè tribuit, illa quæ vulgo putantur bona; certè non aliam ob causam, nisi quod non sint bona. Tollit Deus illis bonis reverentiam, dum illa communicat malis, quibus nulla debetur reverentia: ut jam pudeat ea amabivisse, quibus frui, est integrum etiam pessimis. Coge in unum cœtum, omnes illos albæ gallinæ Filios, Saules, Nabuchodonosores, Antiochos, Herodes, invenies eos circumfluxisse naturæ,

L 3

&

& fortunæ bonis, & tamen non tantum fuisse malos,
sed majorum pessimos. Quid? an Deus inimicis suis
favet, amicis nocet, dum hisce negat, quod illis donat?
Non dat Deus nisi perversis bona, quæ mentem pver-
tunt. Quales sunt congeftæ opes, nam ut docet Poëta.

Sæpe solent census, hominis pervertere sensus.

3. DIES MARTII.

Primum malum est, esse malum. *Chrysost.*
serm. 7. de Iejun.

*Quid I.
propriè
malum.*

Hec tessera, te docet nulla posse tibi esse mala, si non sis ipse malus. Malum quid sit ut intelligas, in geminas classes necesse est dividas: spectat ad naturam altera, altera ad mores. Naturæ malum est, quod integritati Naturæ, in columitatiq; adversatur. Sed illud injustè dici malum, convinco ex fine hominis. Certum id est, non ideo te esse in rerum natura, ut rerum sublunariorum potiaris. Unde rebus extra te positis carere, non est malum. Hominem te, non pecudem memineris: ideoque sperne, ne tibi ipsi sis gravis, gravem corporis molem, quæ ad indigna abjicit mentem. Corpus est telluris inutile pondus, & portio tui humilior. Itaque potiere tui parte ad cælum & cælestia, ad Deum & Divina, unde genus ipsa ducit, erigere. Animus tibi est non modo ab omni terrena labe secretus, atque adeò extra teli jaçutum, cum sit liber, & sui arbitrii, sed & Divinæ sapientiæ spirans imago, ac Numinis beneficio, supra omnem naturam conditam evectus ad ipsius Dei Majestatem, ut illi admirabili amoris & intelligentiæ complexfu eternum adstringaris. Ille tuus est finis, tuum istud est